

LEGE nr. 341 din 12 iulie 2004 (*actualizată*)

a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987**)

(actualizată până la data de 8 decembrie 2008*)

EMITENT: [PARLAMENTUL](#)

-----

*) Textul inițial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 654 din 20 iulie 2004. Aceasta este forma actualizată de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț până la data de 8 decembrie 2008, cu modificările și completările aduse de: [ORDONANȚA nr. 94 din 26 august 2004](#); [LEGEA nr. 507 din 17 noiembrie 2004](#); [LEGEA nr. 556 din 7 decembrie 2004](#); [ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 133 din 14 decembrie 2004](#); [LEGEA nr. 37 din 17 martie 2005](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 182 din 14 decembrie 2005](#); [LEGEA nr. 148 din 15 mai 2006](#); [LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 132 din 21 decembrie 2006](#); [ORDONANȚA nr. 1 din 23 ianuarie 2008](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 203 din 4 decembrie 2008](#).

**) Titlul legii a fost modificat de pct. 1 al [art. I din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. I

Revoluția română din decembrie 1989

Cap. I a fost introdus de pct. 2 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 1

(1) Revoluția română din decembrie 1989, declanșată prin revolta populară de la Timișoara, continuată în București și în alte localități ale țării și transformată în revoluție antitotalitară, sprijinită de armată, care a condus la căderea regimului comunist și la instaurarea democrației, constituie un moment crucial în istoria României.

(2) Revoluția română din decembrie 1989 s-a împlinit prin jertfă și spirit de sacrificiu din partea celor care au luptat pentru victoria ei.

ART. 2

În aplicarea prevederilor prezentei legi, se vor avea în vedere următoarele principii:

- a) respectul și grațitudinea față de eroii-martiri și luptătorii participanți la acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989 și grija față de urmașii eroilor-martiri;
- b) respectarea adevărului istoric prin aprofundarea documentării privind Revoluția română din decembrie 1989;
- c) diferențierea etapelor Revoluției;
- d) stabilirea categoriilor de luptători, prin diferențierea angajării și participării la acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției;
- e) diferențierea între civili și militari privind etapele participării și formele de angajare în acțiunile desfășurate pentru victoria Revoluției;
- f) echitate în acordarea drepturilor prevăzute de prezenta lege.

ART. 3

(1) Pentru cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața și în semn de grațitudine față de cei care au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, se instituie următoarele titluri:

- a) Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989 - atribuit celor care s-au jertfit în lupta pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989 sau au decedat în legătură cu aceasta;
- b) Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989:
  1. Luptător Rănit - atribuit celor care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 sau în legătură cu aceasta;
  2. Luptător Reținut - atribuit celor care au fost reținuți de forțele de represiune ca urmare a participării la acțiunile pentru victoria Revoluției;
  3. Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite - atribuit celor care, în perioada 14-25 decembrie 1989, au mobilizat și au condus grupuri sau mulțimi de oameni, au construit și au menținut baricade împotriva forțelor de represiune ale regimului totalitar comunist, au ocupat obiective de importanță vitală pentru rezistența regimului totalitar și le-au apărat până la data judecării dictatorului, în localitățile unde au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și celor care au avut acțiuni dovedite împotriva regimului și însemnelor comunismului între 14-22 decembrie 1989;
- c) Participant la Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 - calitate onorifică.

(2) Titlurile instituite la alin. (1) se vor acorda în condițiile prezentei legi, avându-se în vedere calitățile și titlurile atestate, potrivit [Legii nr. 42/1990](#) pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În semn de recunoștință față de persoanele care au dobândit titlurile prevăzute la alin. (1), Președintele României poate conferi acestora Ordinul "Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989", în conformitate cu prevederile [Legii nr. 1/1996](#) privind instituirea Ordinului "Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989", precum și alte ordine și medalii, potrivit [Legii nr. 29/2000](#) privind sistemul național de decorații al României, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pentru eternizarea memoriei eroilor căzuți în lupta pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, consiliile locale, la propunerea organizațiilor și a Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, vor construi în orașele țării monumente dedicate acestora.

(5) Sediile asociațiilor, ligilor, organizațiilor, cluburilor și fundațiilor revoluționarilor constituite până la data de 31 decembrie 1990, aflate în proprietatea statului și pentru care există un contract de închiriere la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor trece, fără plată, în patrimoniul acestora, iar sediile asociațiilor, ligilor, organizațiilor, cluburilor și fundațiilor revoluționarilor constituite după această dată, până la data de 31 decembrie 1992, precum și sediile federațiilor și uniunilor naționale de revoluționari constituite până la 31 decembrie 2003 vor avea același regim juridic prevăzut pentru sediile partidelor politice.

(6) Asociațiile, ligile, organizațiile, cluburile, fundațiile, federațiile și uniunile naționale de revoluționari pot beneficia de sponsorizare, în condițiile legii.

ART. 4

(1) Prin urmaș de erou-martir se înțelege persoanele îndreptățite să beneficieze de prevederile prezentei legi, și anume soțul supraviețuitor, părinții celui decedat și fiecare dintre copiii acestuia.

~~—(2) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la alin. (1) au dreptul la o indemnizație lunară reparatorie, pe baza coeficienților de multiplicare ce vor fi aplicați asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, astfel:~~

~~—a) soțul supraviețuitor al celui decedat, dacă nu s-a recăsătorit—un coeficient de 1,10;~~

~~—b) fiecare dintre părinții celui decedat—un coeficient de 0,50;~~

~~— c) fiecare dintre copiii celui decedat, până la majorat sau până la terminarea studiilor, dar nu peste vârsta de 26 de ani, indiferent în întreținerea cui se află - un coeficient de 1,10.~~

(2) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la alin. (1) au dreptul la o indemnizație lunară reparatorie, calculată pe baza coeficienților de multiplicare ce vor fi aplicați asupra salariului mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata, astfel:

a) soțul supraviețuitor al celui decedat, dacă nu s-a recăsătorit - un coeficient de 1,10;

b) fiecare dintre părinții celui decedat - un coeficient de 0,50;

c) fiecare dintre copiii celui decedat, până la majorat sau până la terminarea studiilor, fără a depăși vârsta de 26 de ani, indiferent în întreținerea cui se află - un coeficient de 1,10.

Alin. (2) al art. 4 a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

~~— (3) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1 și 2 au dreptul la o indemnizație lunară reparatorie, prin aplicarea următorilor coeficienți asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, astfel:~~

~~— a) 2,00 - pentru marii mutilați;~~

~~— b) 1,75 - pentru persoanele încadrate în gradul I de invaliditate;~~

~~— c) 1,50 - pentru persoanele încadrate în gradul II de invaliditate;~~

~~— d) 1,25 - pentru persoanele încadrate în gradul III de invaliditate;~~

~~— e) 1,10 - pentru persoanele neîncadrate în grad de invaliditate.~~

(3) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1 și 2 au dreptul la o indemnizație lunară reparatorie, calculată prin aplicarea următorilor coeficienți asupra salariului mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata, astfel:

a) 2,00 - pentru marii mutilați;

b) 1,75 - pentru persoanele încadrate în gradul I de invaliditate;

c) 1,50 - pentru persoanele încadrate în gradul II de invaliditate;

d) 1,25 - pentru persoanele încadrate în gradul III de invaliditate;

e) 1,10 - pentru persoanele neîncadrate în grad de invaliditate.

Alin. (3) al art. 4 a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

~~—(4) De o indemnizație lunară reparatorie, calculată prin aplicarea coeficientului de 1,10 la salariul mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata, beneficiază persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 și numai dacă au un venit mai mic decât salariul mediu brut pe economie. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază copiii eroilor martiri, indiferent de vârstă, dacă nu sunt încadrați în nici o formă de învățământ ori nu realizează venituri din motive neimputabile lor.~~

(4) De o indemnizație lunară reparatorie, calculată prin aplicarea coeficientului de 1,10 la salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata, beneficiază și persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, numai dacă au un venit mai mic decât salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază copiii eroilor-martiri, indiferent de vârstă, dacă nu sunt încadrați în nicio formă de învățământ ori nu realizează venituri din motive neimputabile lor.

Alin. (4) al art. 4 a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

~~—(5) Marii mutilați și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate beneficiază, pe lângă indemnizația prevăzută la alin. (3), și de o indemnizație de îngrijire ce se acordă lunar, prin aplicarea coeficientului de multiplicare 0,50 asupra salariului mediu brut pe economie din luna anterioară celei în care se face plata.~~

(5) Marii mutilați și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate beneficiază, pe lângă indemnizația prevăzută la alin. (3), și de o indemnizație de îngrijire ce se acordă lunar, calculată prin aplicarea coeficientului de multiplicare 0,50 asupra salariului mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata.

Alin. (5) al art. 4 a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

(6) Prin noțiunea venit, prevăzută la art. 4 alin. (4) și la art. 5, se înțelege venitul brut lunar realizat din salarii și asimilat salariilor potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Alin. (6) al art. 4 a fost introdus de pct. 2 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

ART. 4¹

(1) Indemnizațiile prevăzute la art. 4 și 5 se acordă, la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost depusă la Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 documentația care a stat la baza preschimbării certificatului doveditor*).

(2) Dovada datei la care a fost depusă documentația care a stat la baza preschimbării certificatului doveditor se face cu adeverință eliberată de Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989.

(3) La calculul drepturilor restante, coeficientul de multiplicare se aplică asupra salariului mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, corespunzător fiecărui an din perioada pentru care se calculează drepturile restante.

Art. 4¹ a fost introdus de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

-----
*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:
[Art. II din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006 prevede:

"În situația persoanelor cărora le-a fost preschimbat certificatul doveditor și pentru care [Legea nr. 42/1990](#) pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, abrogată prin [Legea nr. 341/2004](#), nu prevedea

stabilirea unei indemnizații, drepturile se acordă în cuantumul integral, calculat de la data prevăzută la [art. 4¹ alin. \(1\) din Legea nr. 341/2004](#), cu modificările și completările ulterioare."

ART. 4²

(1) Pentru acordarea indemnizațiilor reparatorii prevăzute la art. 4 alin. (4), inclusiv cele restante, dovada îndeplinirii condiției referitoare la venitul realizat de către beneficiar se face cu declarație pe propria răspundere, sub sancțiunea prevederilor art. 292 din Codul penal, cu modificările și completările ulterioare. Declarația se depune la plătitor odată cu cererea pentru acordarea acestui drept și se referă la întreaga perioadă anterioară pentru care se cuvine indemnizația reparatorie, mai puțin la luna în care se depune cererea.

(2) Declarația pe propria răspundere se reînnoiește la fiecare 6 luni, calculate din luna în care s-a depus declarația. Nedepunerea acesteia conduce la suspendarea plății indemnizației reparatorii.

(3) Ori de câte ori, în intervalul celor 6 luni pentru care se face declarația, intervin modificări ale venitului, de natură să conducă la suspendarea plății indemnizației reparatorii, beneficiarul are obligația de a aduce acest fapt la cunoștința plătitorului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care a intervenit modificarea.

Art. 4² a fost introdus de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

ART. 4³

(1) Sumele cu titlu de indemnizație reparatorie încasate în luna/lunile în care venitul realizat de către beneficiar este mai mare decât salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat reprezintă sume încasate necuvenit și se recuperează de la beneficiar, conform legii.

(2) Reglementările prevăzute de legislația privind pensiile, proprie fiecărui plătitor, referitoare la stabilire, plată, modificare, suspendare, reluare, încetare, expertizare, revizuire, contestare și recuperare a sumelor încasate necuvenit, se aplică și indemnizațiilor prevăzute de lege, dacă aceasta nu dispune altfel.

Art. 4³ a fost introdus de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

ART. 5

(1) Persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), precum și la art. 4 alin. (1) beneficiază, pe lângă indemnizația calculată conform prevederilor art. 4, și de următoarele drepturi:

a) prioritate în asigurarea unei locuințe din fondul disponibil de locuințe sociale, în localitatea de domiciliu, dacă nu au deținut în proprietate o altă locuință până la data atribuirii;

b) stabilirea chiriei la nivelul minim prevăzut de lege pentru locuințele din fondul locativ de stat, dacă dispun de un venit lunar mai mic sau egal cu salariul mediu brut pe economie;

c) cumpărarea sau închirierea cu prioritate, fără licitație, din fondul de stat, a unui spațiu comercial sau de prestări servicii corespunzător, cu o suprafață utilă de până la 100 mp, inclusiv în indiviziune, sau concesionarea ori închirierea cu prioritate, fără licitație, a unei suprafețe de teren de până la 100 mp din domeniul public pentru construirea unui spațiu comercial sau de prestări servicii, cu o clauză de neînstrăinare timp de 10 ani de la data dobândirii;

d) acordarea gratuită de proteze, orteze și scaune cu rotile pentru invalizii care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă, costul integral al acestora fiind suportat de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate și din bugetul Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989;

e) accesul gratuit al copiilor la creșele și grădinițele din subordinea administrațiilor locale, precum și asigurarea gratuită a rechizitelor pentru școlari, dacă venitul lunar este mai mic sau egal cu salariul mediu brut pe economie;

f) acordarea unei subvenții de stat egale cu 50% din dobânda aferentă unui credit bancar de până la 20.000 euro, contractat pentru cumpărarea sau construirea unei locuințe în localitatea de domiciliu, dacă nu au deținut sau nu dețin o proprietate locativă, precum și posibilitatea garantării creditelor contractate cu indemnizația calculată conform prevederilor prezentei legi;

g) atribuirea, în limita posibilităților, în proprietate și cu clauză de neînstrăinare timp de 10 ani de la data dobândirii, a 10.000 mp de teren în extravilan și 500 mp de teren în intravilan - acesta din urmă pentru destinația de locuință, dacă nu a avut sau nu are în proprietate un alt spațiu locativ;

h) atribuirea în proprietate, fără plată, a locului de veci;

i) accesul gratuit al persoanelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) și la art. 4 alin. (1) - cu suportarea cheltuielilor de la bugetul ministerelor respective și de la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate - la tratamente și medicamente în spitalele, policlinicile, bazele de tratament și stațiunile

balneoclimaterice ale Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Administrației și Internelor;

j) accesul gratuit la medicamente, prin medicul de familie, costul integral al acestora fiind suportat din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate;

k) transportul urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători; anual - 12 călătorii gratuite dus-întors până în localitatea reședință de județ, cu mijloace de transport în comun, pentru persoanele care domiciliază în mediul rural. În limita celor 12 călătorii gratuite pot călători și membrii familiei titularului. De aceste gratuități beneficiază și însoțitorul pensionarului de invaliditate de gradul I sau al marelui mutilat;

l) scutirea de la plata taxelor și impozitelor pentru o locuință din proprietate și terenul aferent acesteia, pentru autoturisme hycomat și motocicletă, precum și scutirea de taxe la importul unui singur autoturism tip hycomat sau atribuirea gratuită, în proprietate, a unui mijloc de transport autonom corespunzător standardelor internaționale pentru marii mutilați și persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1, care au un grad de invaliditate locomotorie;

m) acordarea unei indemnizații lunare, adăugată la pensia pentru limită de vârstă, echivalentă cu un coeficient de 0,6, calculat conform prevederilor art. 4 alin. (2);

n) pensionarea cu 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard, prevăzută de lege;

~~o) scutirea de la plata taxelor pentru serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune, pentru cei cu venituri lunare mai mici decât salariul mediu brut pe economie.~~

o) scutirea de la plata taxelor pentru serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune, pentru cei cu venituri lunare mai mici decât salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Lit. o) a alin. (1) al art. 5 a fost modificată de pct. 4 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

~~(2) Drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.~~

~~Alin. (2) al art. 5 a fost abrogat de pct. 1 al art. XXX din Secțiunea a 17-a, Cap. II din ORDONANȚA nr. 94 din 26 august 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 31 august 2004. Pct. 1 al art. XXX din Secțiunea a 17-a, Cap. II din ORDONANȚA nr. 94 din 26 august 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 31 august 2004 a fost abrogat de pct. 18 al articolului unic din LEGEA nr. 507 din 17 noiembrie 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.080 din 19 noiembrie 2004.~~

(2) Drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.

Alin. (2) al art. 5 a fost repus în vigoare prin abrogarea pct. 1 al [art. XXX din Secțiunea a 17-a, Cap. II din ORDONANȚA nr. 94 din 26 august 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 31 august 2004 de către pct. 18 al articolului unic din [LEGEA nr. 507 din 17 noiembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.080 din 19 noiembrie 2004.

(3) Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, după analizarea dosarelor persoanelor ce solicită preschimbarea certificatelor, cu avizul comisiei parlamentare pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi, va elibera noul tip de certificat, care va avea un format unic, cu elemente de securizare - singurul document valabil pentru a beneficia de prevederile prezentei legi.

(4) Dosarele persoanelor care solicită preschimbarea certificatelor trebuie să conțină documentația prevăzută în [Hotărârea Guvernului nr. 566/1996](#) pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, cu modificările ulterioare, pentru fiecare categorie, precum și avizul reactualizat al unei organizații de revoluționari legal constituite până la data de 31 decembrie 1992. Certificatele eliberate potrivit prezentei legi vor fi semnate de către secretarul de stat al Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 și de către președintele comisiei parlamentare menționate la alin. (3).

(5) Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, cu avizul comisiei parlamentare pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi, face propuneri Președintelui României pentru acordarea ordinului prevăzut la art. 3 alin. (3).

ART. 5¹

(1) Sumele reprezentând indemnizația reparatorie și/sau indemnizația lunară rămase neîncasate de către titularul decedat pe luna în care a avut loc

decesul și, după caz, cele cuvenite și neachitate până la deces se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.

Art. 5¹ a fost introdus de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

ART. 6

Agenții economici care angajează persoanele ce îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), precum și la art. 4 alin. (1) beneficiază de facilitățile prevăzute de legislația în vigoare pentru angajatorii care oferă locuri de muncă șomerilor și tinerilor absolvenți.

ART. 7

Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător militarilor și salariaților civili din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Administrației și Internelor, care au dobândit titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b).

ART. 8

De prevederile prezentei legi nu beneficiază persoanele, civili sau militari, care sunt dovedite a fi fost implicate în activitățile fostei securități ca poliție politică, precum și persoanele care au organizat, au acționat, au instigat și au luptat, sub orice formă, împotriva Revoluției.

ART. 9

(1) Certificatele doveditoare care, în perioada 1990-1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea [Legii nr. 42/1990](#) și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, după verificare, potrivit art. 5 alin. (3), (4) și (5), se vor preschimba, la cererea titularului, de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi*).

(2) Persoanele care solicită preschimbarea documentelor care atestă titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), potrivit prezentei legi, precum și președinții organizațiilor nominalizate la art. 5 alin. (4) poartă răspunderea penală pentru corectitudinea întocmirii dosarelor, care vor fi verificate de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 și avizate de Comisia parlamentară a revoluționarilor din decembrie 1989, în vederea eliberării de către acesta a certificatelor doveditoare, preschimbate conform alin. (1).

(3) Certificatele eroilor-martiri se eliberează și se acordă la propunerea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, cu avizul Comisiei parlamentare a revoluționarilor din decembrie 1989, și se atribuie urmașilor acestora, conform normelor metodologice.

(4) Certificatele doveditoare care, în perioada 1990-1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea [Legii nr. 42/1990](#) și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, pe perioada preschimbării, maximum 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, își păstrează valabilitatea*).

(5) Contestațiile privind preschimbarea ori neefectuarea preschimbării certificatelor, conform prezentei legi, se fac cu nominalizarea persoanelor în cauză și se vor adresa Comisiei parlamentare a revoluționarilor din decembrie 1989, care le soluționează potrivit normelor metodologice stabilite în acest sens.

(6) În conformitate cu prevederile prezentei legi, titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) se atribuie, prin decret, de către Președintele României, la propunerea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, cu avizul comisiei parlamentare constituite pentru controlul aplicării prevederilor prezentei legi, potrivit principiilor cuprinse la art. 2 și criteriilor stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi, pe baza certificatelor doveditoare preschimbate conform alin. (1).

-----

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Conform [art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 14 decembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.216 din 17 decembrie 2004, termenele prevăzute la [art. 9 alin. \(1\) și \(4\) din Legea nr. 341/2004](#), cu completările ulterioare, se prorogă cu 6 luni.

Prin articolul unic din [LEGEA nr. 37 din 17 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 240 din 22 martie 2005 a fost modificat [art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 14 decembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.216 din 17 decembrie 2004, având următorul cuprins:

"Termenele prevazute la [art. 9 alin. \(1\) si \(4\) din Legea nr. 341/2004](#), cu completările ulterioare, se proroga cu 12 luni."

Articolul unic din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 182 din 14 decembrie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.166 din 22 decembrie 2005 prevede că termenele prevăzute la art. 9 alin. (1) și (4) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, astfel cum

au fost prorogate prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2004](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 37/2005](#), se prorogă până la data de 23 octombrie 2006 inclusiv.

Prin [LEGEA nr. 148 din 15 mai 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 431 din 18 mai 2006 a fost aprobată cu modificări [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 182 din 14 decembrie 2005](#) și articolul unic are următorul cuprins:

"Articol unic. - Termenele prevăzute la art. 9 alin. (1) și (4) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, astfel cum au fost prorogate prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2004](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 37/2005](#), se prorogă până la data de 30 decembrie 2006 inclusiv."

Conform [art. III din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006, termenul prevăzut la [art. 9 alin. \(1\) din Legea nr. 341/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 30 iunie 2007 inclusiv.

[Art. III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 132 din 21 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.042 din 28 decembrie 2006 prevede că termenul prevăzut la [art. 9 alin. \(1\) din Legea nr. 341/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 31 martie 2008 inclusiv.

Conform [art. I din ORDONANȚA nr. 1 din 23 ianuarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 56 din 24 ianuarie 2008, termenul prevăzut la art. 9 alin. (1) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 30 iunie 2009 inclusiv.

ART. 9¹

(1) Termenul final de solicitare a preschimbării certificatelor doveditoare calității de revoluționar este 31 iulie 2006*).

(2) Termenul final de depunere a documentelor solicitate pentru completarea dosarelor de preschimbare a certificatelor de revoluționar, în vederea îndeplinirii condițiilor stabilite prin lege, este 31 decembrie 2006**).

Art. 9¹ a fost introdus de pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 347 din 21 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 650 din 27 iulie 2006.

NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

*) Conform [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 132 din 21 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.042 din 28 decembrie 2006, termenul final de solicitare a preschimbării certificatelor doveditoare ale calității de revoluționar, prevăzut la art. 9¹ alin. (1) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, este 31 martie 2007.

Conform [art. II din ORDONANȚA nr. 1 din 23 ianuarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 56 din 24 ianuarie 2008, termenul final de solicitare a preschimbării certificatelor doveditoare ale calității de revoluționar și de depunere a documentelor solicitate pentru completarea dosarelor de preschimbare a certificatelor de revoluționar, în vederea îndeplinirii condițiilor stabilite prin lege, este 31 decembrie 2008.

**) Conform [art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 132 din 21 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.042 din 28 decembrie 2006, termenul final de depunere a documentelor solicitate pentru completarea dosarelor de preschimbare a certificatelor de revoluționar, în vederea îndeplinirii condițiilor stabilite prin lege, prevăzut la [art. 9¹ alin. \(2\) din Legea nr. 341/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 30 septembrie 2007.

ART. 10

(1) Persoanele care nu se încadrează în prevederile art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (5) și care, în termen de 6 luni, nu fac contestație își pierd calitatea deținută anterior.

(2) Persoanelor care au participat la Revoluție, dar nu se încadrează în criteriile prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 566/1996](#), cu modificările ulterioare, li se va atribui calitatea onorifică de participant la Revoluția română din decembrie 1989, în condițiile prevăzute de normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

~~ART. 11~~

~~Comisia parlamentară pentru controlul aplicării [Legii nr. 42/1990](#) își continuă activitatea în condițiile prezentei legi sub denumirea "Comisia parlamentară a revoluționarilor din decembrie 1989", care va aviza propunerile Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din~~

~~Decembrie 1989 privind preschimbarea certificatelor, va soluționa contestațiile prevăzute la art. 9 alin. (5) și va aviza inițiativele legislative cu referire la acest moment crucial din istoria României. Comisia va fi constituită exclusiv din parlamentari care au dobândit una dintre calitățile prevăzute la art. 3.~~

ART. 11

Comisia parlamentară pentru controlul aplicării Legii nr. 42/1990 își continuă activitatea, în condițiile prezentei legi, sub denumirea «Comisia parlamentară a revoluționarilor din decembrie 1989», care va aviza propunerile Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 privind preschimbarea certificatelor, va soluționa contestațiile prevăzute la art. 9 alin. (5) și va aviza inițiativele legislative cu referire la Revoluția română din decembrie 1989. Comisia parlamentară a revoluționarilor din decembrie 1989 va avea în componență, cu prioritate, parlamentari care au dobândit una dintre calitățile prevăzute la art. 3 alin. (1).

Art. 11 a fost modificat de art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 14 decembrie 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.216 din 17 decembrie 2004.

ART. 12

Prefecturile vor transmite trimestrial Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 liste nominale cu situația acordării drepturilor ce revin persoanelor prevăzute prin prezenta lege, precum și motivarea neacordării acestora.

ART. 13

(1) Ministerele și celelalte instituții ale administrației publice centrale sunt obligate să urmărească și să asigure aplicarea prevederilor prezentei legi.

(2) Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală a celor vinovați, în condițiile legii.

(3) Persoanele beneficiare ale prezentei legi, care au deținut drepturi prin atribuire de proprietate, concesiune sau închiriere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 42/1990, nu vor mai beneficia de aceleași drepturi conform prezentei legi.

~~—ART. 13¹~~

~~—Sumele aferente plății indemnizațiilor prevăzute de prezenta lege se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Solidarității~~

Sociale și Familiei, Ministerului Apărării Naționale și, respectiv, Ministerului Administrației și Internelor.

~~Art. 13¹ a fost introdus de pct. 2 al art. XXX din Secțiunea a 17-a, Cap. II din ORDONANȚA nr. 94 din 26 august 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 803 din 31 august 2004.~~

ART. 13¹

Sumele aferente plății indemnizațiilor prevăzute de prezenta lege se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerului Apărării, Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Serviciului Român de Informații.

~~Art. 13¹ a fost modificat de articolul unic din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 203 din 4 decembrie 2008, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 824 din 8 decembrie 2008.~~

~~ART. 14~~

~~În vederea studierii aspectelor legate de condițiile interne și internaționale ale declanșării și desfășurării Revoluției române din decembrie 1989, se înființează un institut pentru studiul Revoluției. Organizarea și funcționarea institutului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.~~

~~Art. 14 a fost abrogat de art. 11 din LEGEA nr. 556 din 7 decembrie 2004, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 14 decembrie 2004.~~

ART. 15

Fundația Fondul Libertatea, constituită prin [Decretul-lege nr. 124/1990](#), cu modificările ulterioare, își continuă activitatea în subordinea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor, sub controlul comisiei parlamentare constituite potrivit art. 11 și în conformitate cu normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

ART. 16

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 va elabora normele metodologice de aplicare a prezentei legi, care se vor aproba prin hotărâre a Guvernului.

ART. 17

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, [Legea nr. 42/1990](#) pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie

1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

CAP. II

Revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987

Cap. II a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 18

(1) Prezentul capitol reglementează acordarea unor drepturi pentru:

a) persoanele care au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987;

b) soțul persoanei care a avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege;

c) urmașii persoanelor care au decedat în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987.

(2) Nu pot beneficia de prevederile prezentului capitol persoanele care au făcut parte din aparatul de represiune, securitate și miliție sau au desfășurat activități de poliție politică.

Art. 18 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 19

(1) Constatarea calității de persoană care a avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 se face, la cererea persoanei interesate, de către direcțiile de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, pe baza avizului prealabil consultativ al Asociației «15 Noiembrie 1987».

(2) Dovada calității prevăzute la alin. (1) se face de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de către organele competente, din care să rezulte privarea de libertate în locuri de deținere, pentru efectuarea de cercetări, care a avut una dintre următoarele consecințe:

a) stabilirea domiciliului obligatoriu;

b) strămutarea într-o altă localitate;

c) deportarea.

(3) Constatarea calității de soț al persoanei care a avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 se face, la cererea persoanei interesate, de către direcțiile de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, pe baza avizului prealabil consultativ al Asociației «15 Noiembrie 1987».

(4) Dovada calității prevăzute la alin. (3) se face de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de organele competente, din care să rezulte supunerea la presiuni, din partea securității sau a miliției, pentru stabilirea domiciliului în localitatea în care se afla deportat soțul, indiferent dacă această urmare s-a produs sau nu.

Art. 19 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 20

(1) Prin urmași ai persoanelor care au decedat în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 se înțelege soțul supraviețuitor, copii și părinții celui decedat.

(2) Constatarea calității prevăzute la alin. (1) se face la cererea persoanei interesate, pe baza înscrisurilor oficiale eliberate de organele competente, de către direcțiile de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, pe baza avizului prealabil consultativ al Asociației «15 Noiembrie 1987».

Art. 20 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 21

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 19 alin. (2) și (4) beneficiază de drepturile prevăzute la art. 4 alin. (3) lit. e), art. 5 alin. (1) și (2) și art. 5¹.

(2) Indemnizația reparatorie se acordă independent de veniturile obținute de beneficiar.

(3) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 20 alin. (2) beneficiază de drepturile prevăzute la art. 5 alin. (1).

Art. 21 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 22

(1) Direcțiile generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, sunt obligate să se pronunțe asupra cererii formulate în condițiile art. 19 și 20, în termen de 30 de zile de la data la care au fost sesizate, printr-o hotărâre motivată.

(2) Împotriva hotărârii pronunțate persoana care se consideră nemulțumită poate formula acțiune la instanța de contencios administrativ, conform prevederilor [Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

Art. 22 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 23

Operatorii economici care angajează persoane care au făcut dovada calității prevăzute la art. 19 alin. (2) și (4) beneficiază de facilitățile prevăzute de legislația în vigoare pentru angajatorii care oferă locuri de muncă șomerilor și tinerilor absolvenți.

Art. 23 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

ART. 24

Sumele aferente plății indemnizațiilor reparatorii prevăzute în prezentul capitol se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse.

Art. 24 a fost introdus de pct. 3 al [art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008.

[Art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 6 din 13 februarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 123 din 15 februarie 2008 prevede:

"Sediile asociațiilor celor care au participat la revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987, aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale și pentru care există un contract de închiriere la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se transmit în folosința gratuită a acestora, pe durata existenței asociațiilor."

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 12 iulie 2004.
Nr. 341.
